

ISPIT IZ ORGANSKE HEMIJE ZA STUDENTE FIZIČKE HEMIJE

Predmetni nastavnik: Dr M. D. Ivanović, v. prof.

IME I PREZIME (OBAVEZNO ŠTAMPANIM SLOVIMA)

BROJ INDEKSA

(UKOLIKO SE STRANICE ZADATKA RAZDVOJE, OBAVEZNO SE POTPISATI NA SVAKOJ STRANI)**NAPOMENE:**

- ZA PISANJE ELEMENTA U NEPOSTOJEĆIM VALENTNIM STANJIMA I TO: H>1, C>4, N^{(0)>3, N^{(+1)>4, O^{(0)>2, O^{(+1)>3 **BEZUSLOVNO**}}}}
- SLEDI NEGATIVNA OCENA NA ISPITU.**
- ODGOVORI SE MOGU PISATI I NA PRAZNIM STRANAMA (POLEDINI) ZADATKA
- KONCEPT **NE PISATI** NA ZADATKU (KORISTITI PRAZNE PAPIRE)
- ISPITNE ZADATKE ISKLJUČIVO POPUNJAVATI HEMIJSKOM OLOVKOM.
- POPUNJAVANJE OBIČNOM OLOVKOM, NAKNADNO BRISANJE I PISANJE HEMIJSKOM OLOVKOM NIJE DOZVOLJENO.

ODGOVORI SE NEĆE BODOVATI U SLEDECIM SLUČAJEVIMA:

1. AKO SU PISANI OBIČNOM OLOVKOM A NE HEMIJSKOM.
2. AKO SU ODGOVORI BRISANI VIŠE PUTA.
3. AKO SU STRUKTURE (SIMPOLI I VEZE) I TEKST NAPISANI NEJASNO.

ISPIT JE BODOVAN SA UKUPNO 183 POENA (100%).

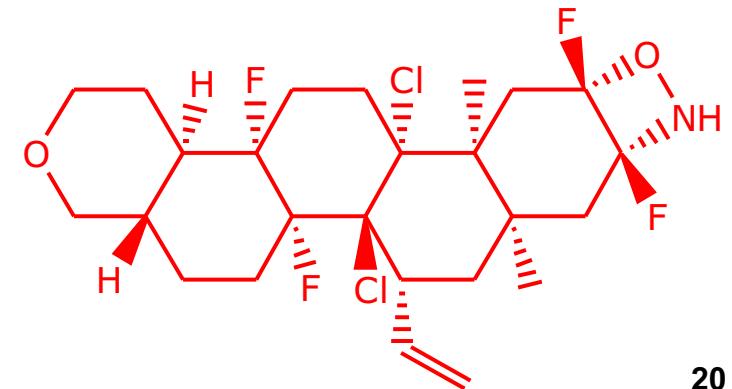
OCENJIVANJE: PREKO 90% - 10; 80-89% - 9; 70-79% - 8; 60-69% - 7; 50-59% - 6; 49% I NIŽE - 5

NA POZITIVNU OCENU (6 I VIŠE) STUDENT MOŽE DOBITI MAKSIMALNO DO DVE OCENE VIŠE SHODNO BODOVIMA NA VEŽBAMA (VAŽI ZA STUDENTE IZ PRETHODNIH GODINA. NEMA NEGATIVNIH BODOVA.

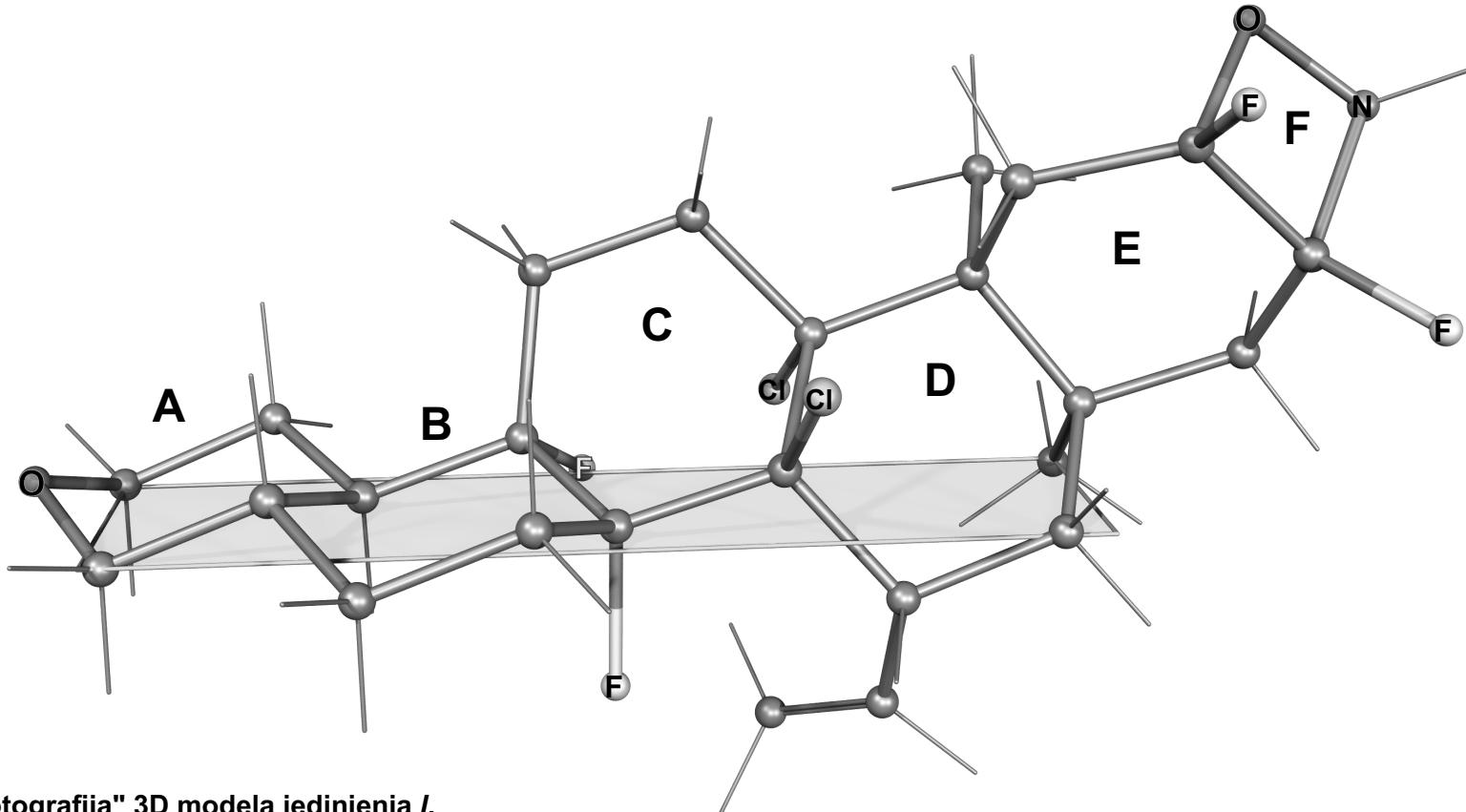
1. Prikazana je "fotografija" 3D modela jedinjenja I. Vodonikovi atomi su označeni tankim, sivim linijama.

1.1 Nacrtati 2D projekcionu formulu jedinjna I i klinastim vezama označiti tačnu stereohemiju svih supstituenata različitih od vodonika. Klinastim vezama takođe označiti i stereohemiju u čvorovima (na C-atomima koji su zajednički za dva prstena).

1.2 Odrediti relativni stereohemijski odnos (*cis* ili *trans*) za prstenove A/B, B/C, C/D, D/E i E/F.

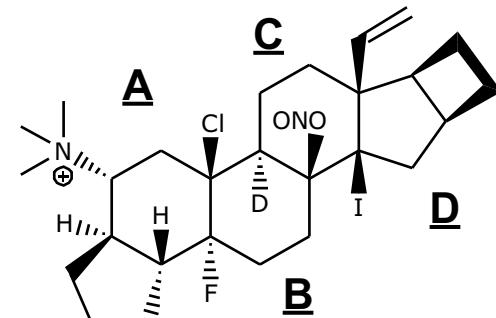
20 p

2D projekciona formula jedinjenja I."fotografija" 3D modela jedinjenja I.

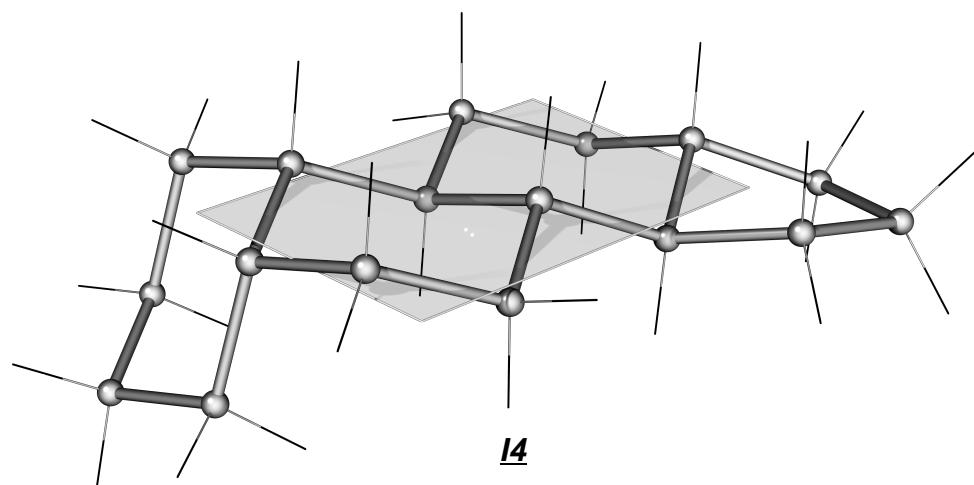
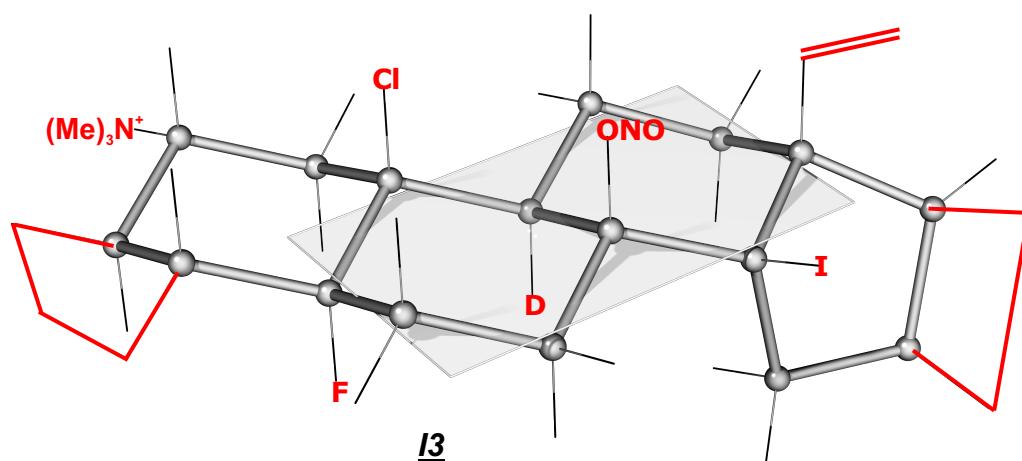
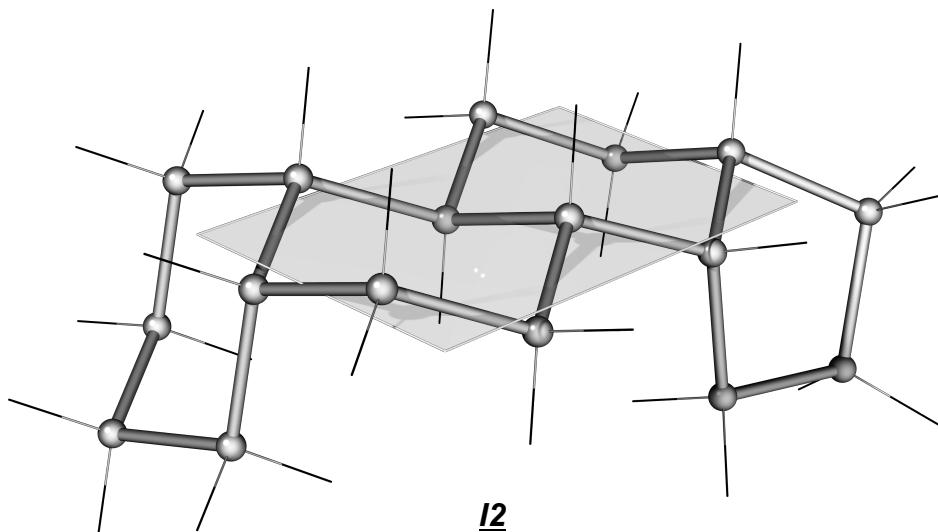
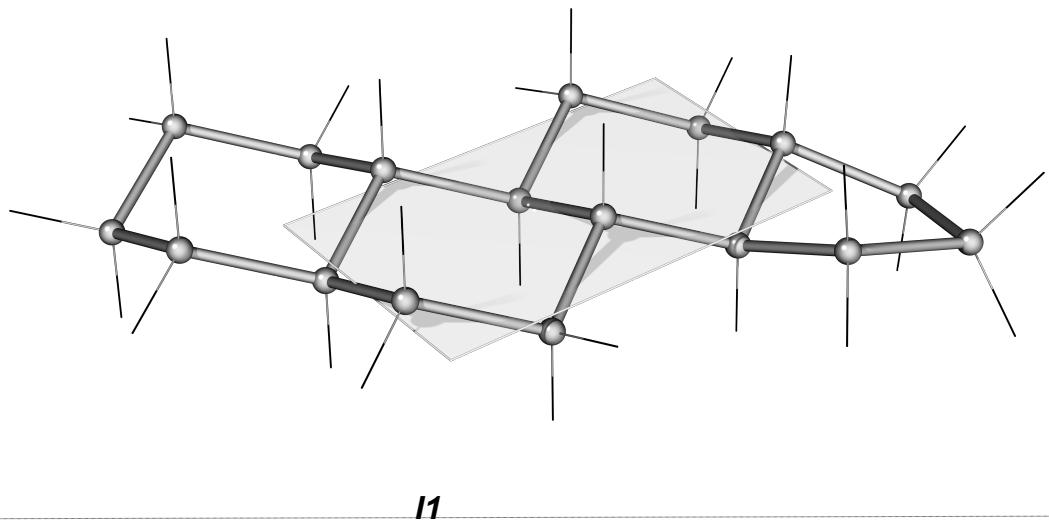
Relativni stereohemijski odnos (*cis* ili *trans*) za prstenove A/B, B/C i C/D:

A/B = *trans*B/C = *cis*C/D = *trans*D/E = *cis*E/F = *cis*

2. Prikazana je projekciona 2D struktura jedinjenja **I**, ali samo prstenovi A-D. Takođe su prikazane četiri 3D opšte strukturne formule (**I1**, **I2**, **I3** i **I4**). (Ove 3D strukture se mogu smatrati "fotografijama" 3D modela). *Samo jedna* od četiri 3D opšte strukturne formule odgovara 2D strukturnoj formuli jedinjenja **I**. Na toj 3D strukturi (dakle ili **I1** ili **I2** ili **I3** ili **I4**) dopisati sve supstituente različite od vodonika, uključujući i prstenove gde postoje, u tačno odgovarajućim položajima, na kraju crne tanke linije. (Obratiti pažnju da li je supstituent u aksijalnom ili ekvatorijalnom položaju.)

3D opšte strukturne formule:

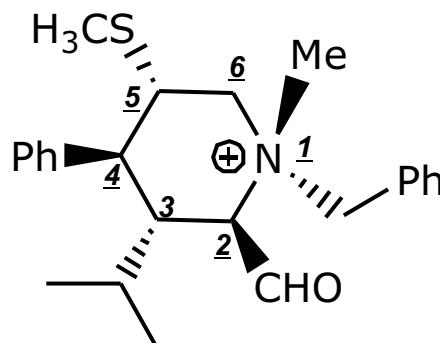
3. Prikazana je klinasta 2D struktura jedinjenja A. Takođe su prikazane 2 osnovne konformacione formule (I,II), koje su međusobno flipovane.

1. Na konformacionoj formuli I označiti sve supstituente različite od vodonika, **uključujući i heteroatom u prstenu**, tako da predstavljaju termodinamički stabilniji konformer.

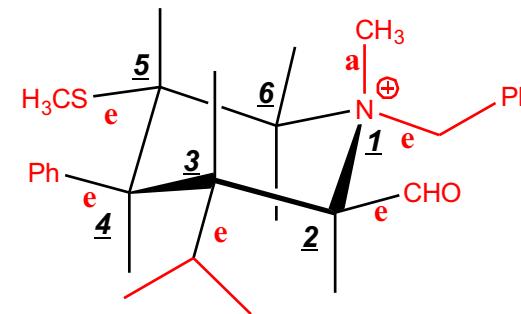
2. Na konformacionoj formuli II obeležiti sve supstituente različite od vodonika, **uključujući i heteroatom u prstenu**, tako da predstavljaju flipovani, termodinamički manje stabilni konformer.

Za svaki supstituent različit od vodonika označiti da li je ekvatorijalnan ili aksijalan (e odn. a).

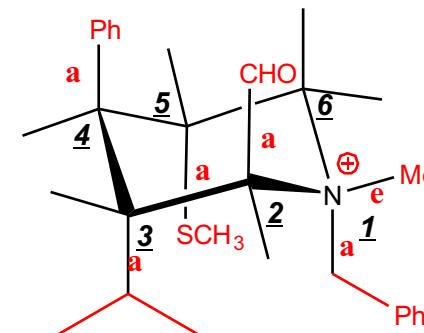
Obratiti pažnju da *oba konformer moraju imati istu apsolutnu konfiguraciju, tj. predstavljati isti enantiomer i diastereoizomer* (struktura A).

2D struktura jedinjenja A

I naj-stabilnija konformacija (I)

"flipovana", naj-nestabilnija konformacija (II)

4. Za prikazane strukture **4.1 - 4.4** odrediti:

16 p

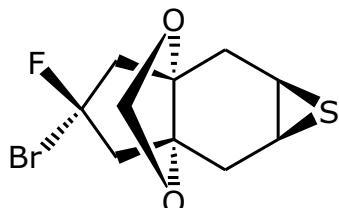
1. Prioritete supstituenata na svakom hiralmom centru, označiti ih rimskim brojevima (I, II, III, IV) i nacrtati odgovarajuću kružnu strelicu (**odgovori bez označenih prioriteta neće se bodovati**).

2. Odrediti R,S konfiguraciju SAMO kod onih molekula koji imaju hirali centar (jedan ili dva), tj. nemaju elemente simetrije i stoga pokazuju optičku aktivnost. (Primedba: supstituent najnižeg ranga nalazi se uvek ili iznad ili ispod projekcione ravni).

3. Označiti molekule koji imaju ravan simetrije i stoga ne pokazuju optičku aktivnost odn. nemaju hirali centar.

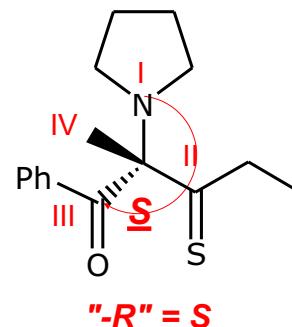
2 p svaki

4.1

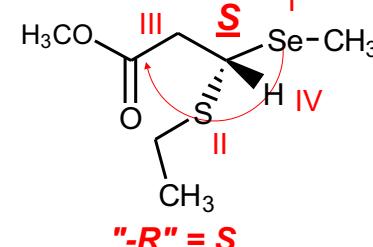

nema

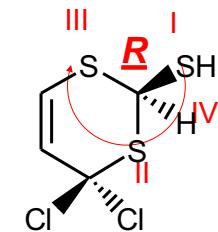
4.2

4.3

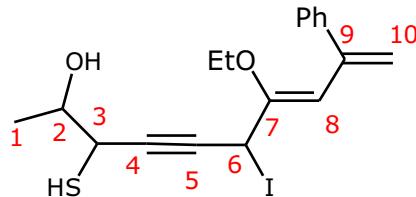

4.4

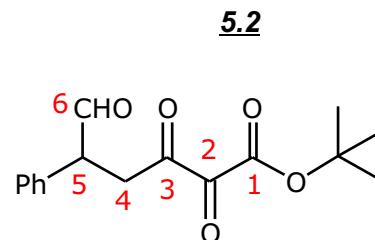
5. Prikazane su strukture jedinjenja **5.1 - 5.4**. Ispod svake strukture napisati tačno hemijsko ime datog jedinjenja, **isključivo štampanim slovima**. Na svakoj strukturalnoj formuli obavezno obeležiti brojevima redosled numeracije.

5.1

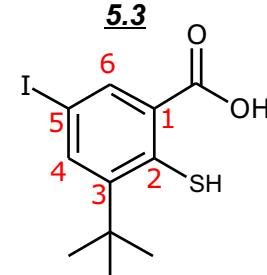
7-etoksi-6-jod-3-merkapto-9-fenil-dek-7,9-dien-4-in-2-ol

5.2

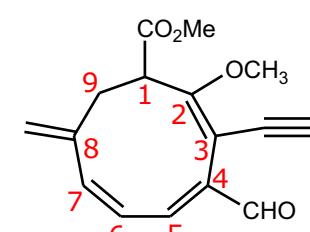
terc-butil 2,3,6-triokso-5-fenilheksanoat

5.3

3-(terc-butil)-5-jod-2-merkapto-benzoeva kiselina

5.4

metill-3-etinill-4-formil-2-metoksi-8-metilen-ciklonon-2,4,6-trien-1-karboksilat

REŠENJE

6.

Nacrtati precizne 2D strukturne formule jedinjenja koja odgovaraju tekstuallnom opisu.

U slučaju jonskih jedinjenja obavezno označiti tačan položaj pozitivne i negativne šarže odn katjon i anjon.

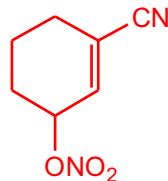
Sve funkcionalne grupe pisati eksplisitno i označiti svaku kovalentnu vezu (jednostruku, dvostruku ili trostruku).

Napomena:

U većini slučajeva moguće je veći broj različitih, tačnih odgovora.

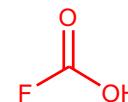
2p svaki,
18 p ukupno

6.1

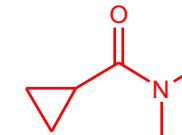
CIKLIČNI KONJUGOVANI NITRIL
KOJI SADRŽI NITRATNU GRUPU

6.2

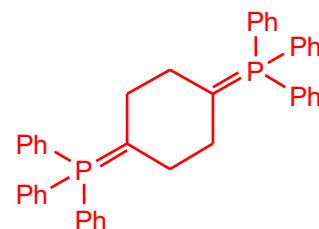
MONO-FLUORID
UGLJENE KISELINE
(nestabilan)

6.3

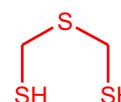
CIKLIČNI TERCIJERNI KARBOKSAMID
SA NAJMANJIM MOGUĆIM PRSTENOM

6.4

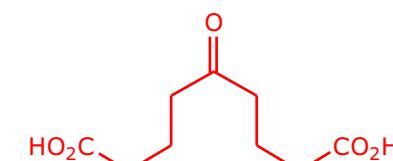
CIKLIČNI FOSFORNI DI-ILID (GRUPE SU DEO
PRSTENA) (TAČNO OZNAČITI ŠARŽE)

6.5

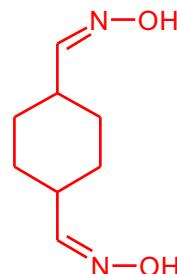
ACIKLIČNI TIO-ETAR SA DVE
TIOLNE GRUPE

6.6

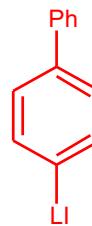
δ-KETO-DI-KISELINA

6.7

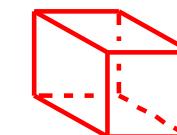
DI-OKSIM CIKLIČNOG
DI-ALDEHIDA

6.8

AROMATIČNO ORGANO-LITIJUMOVO
JEDINJENJE SA FENIL GRUPOM

6.9

POTPUNO SIMETRIČNI CIKLIČNI
ALKAN, C₈H₈.

REŠENJE

7.

Nacrtati precizne 2D strukturne formule jedinjenja koja odgovaraju tekstuallnom opisu.

U slučaju jonskih jedinjenja obavezno označiti tačan položaj pozitivne i negativne šarže odn katjon i anjon.

Sve funkcionalne grupe pisati eksplisitno i označiti svaku kovalentnu vezu (jednostruku, dvostruku ili trostruku).

Napomena:

U većini slučajeva moguće je veći broj različitih, tačnih odgovora.

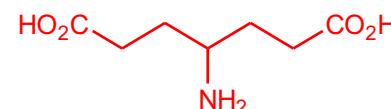
2p svaki,
18 p ukupno

7.1

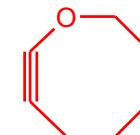
NAJJEDNOSTAVNIJE MOGUĆE
TETRA-NITRO JEDINJENJE

7.2

γ -AMINO-NITRIL

7.3

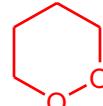
CIKLIČNI ALK-IN-IL ETAR

7.4

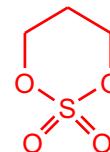
POTPUNO KONJUGOVANI
DESETOČLANI CIKLIČNI AMIN

7.5

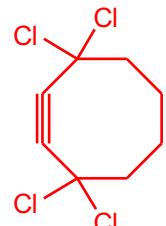
CIKLIČNI PEROKSID
TETRAHIDROFURANA

7.6

CIKLIČNI SULFAT
(ESTAR SUMPORNE K.)

7.7

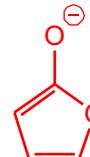
CIKLIČNI ALK-IN SA 4
PROPARGILNA "ALILNA"
HALOGENA

7.8

KISELINSKI JODID

7.9

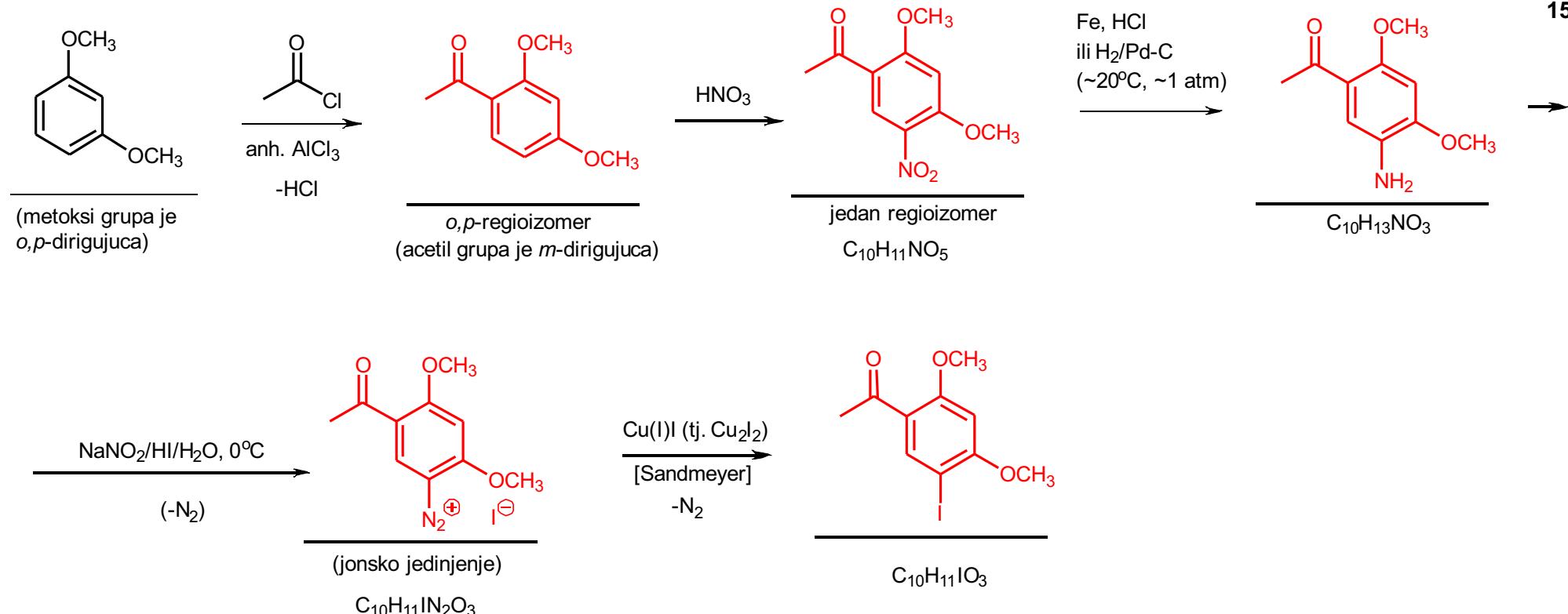

KONJUGOVANI ENEOLATNI
ANJON LAKTONA

REŠENJE

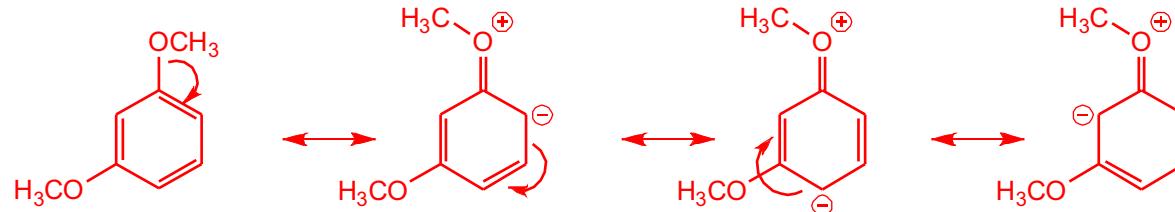
8. U prikazanoj sintetičkoj transformaciji nacrtati tačnu strukturu intermedijera i krajnjeg proizvoda.

15p

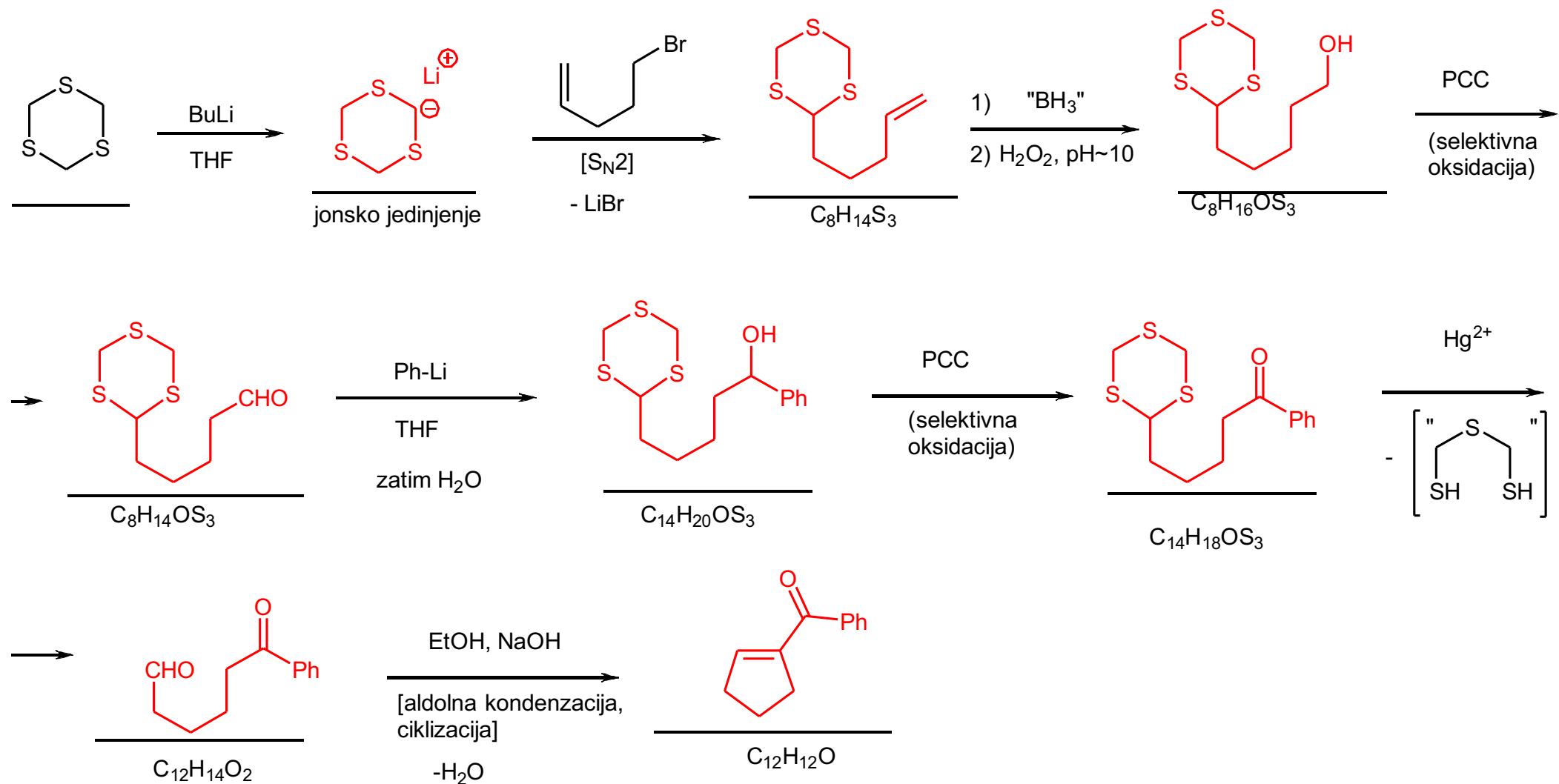
9. Za reakciju pod 8. prikazati najvažnije dipolarne kanonske strukture (sa + i - šaržama) koje objašnjavaju zašto u reakciji acilovanja postaje jedan regio-izomer. Strelicama prikazati virtualno kretanje elektrona.

9p

10. Za prikazanu reakciju nacrtati tačnu strukturu intermedijera i krajnjeg proizvoda.

24p

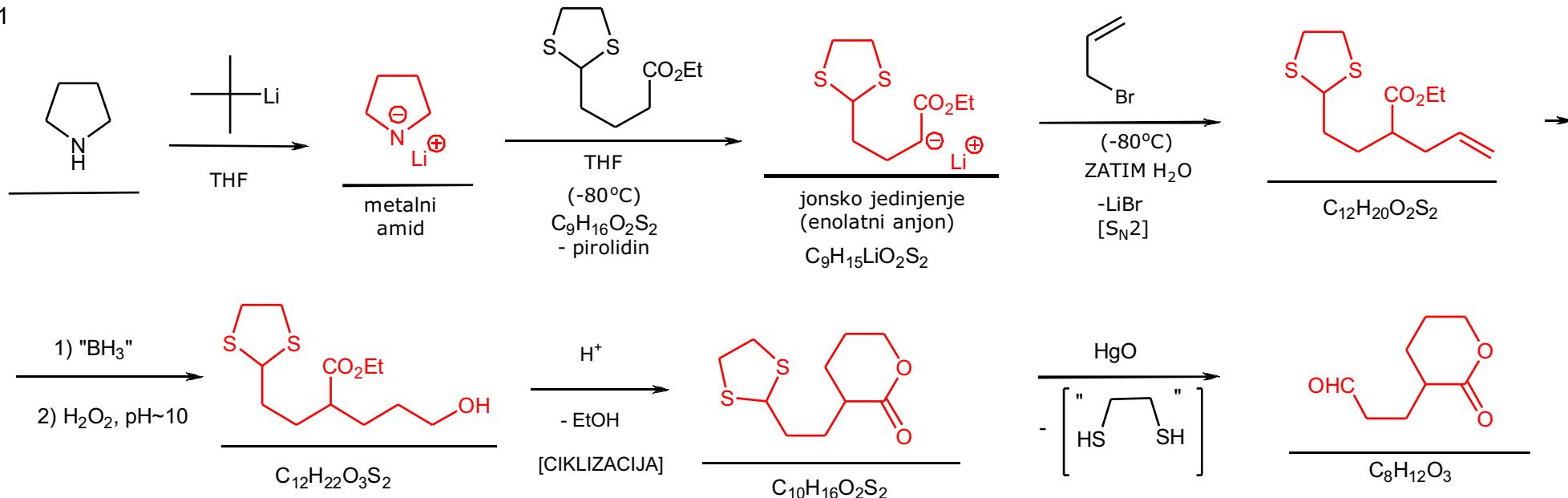

REŠENJE

11. Prikazane su sintetičke transformacije 11.1-11.2. Nacrtati tačnu strukturu intermedijera i krajnjeg proizvoda. Takođe, gde postoji, označiti i tačan položaj pozitivne i negativne šarže. Klinastim formulama označiti relativnu stereohemiju, gde je poznata.

18p

11.1

11.2

